

Haberler-Yurtdışı

- # İtalya'da Caglfari şehrinde 1975 Mayıs ayının başında 11 inci MMteNerarast Cevher Hazırlama Konferansı tertiplenmiştir. Konferansta okunacak tebliğler aşağıda belirtilen gruplar içinde toplanmıştır :

Kırma ve eleme, aglomerasyon, klasifikasyon, flotasyon, elektrik ve manyetik ayırma, kimyasal ve biyolojik prosesler, kontrol ve test, proses dizaynı, tesis idaresi ve işletmeciliği, ekolojik problemler, artıkların atılması.

Konferansta okunacak tebliğler ingilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça dillerinden biriyle yazılacaktır. Konferans ile ilgili bilgiler şu adresten temin edilebilir. Comitato Organizzatore, XI IMPC, Istituto di Arte Mineraria, Piazza d'Armi — CP 236, 09100, Caglfari, İtalya.

- # Dünya çelik tüketiminin 1973 yılı içinde 693.000.000 ton'a ulaştığı tahmin edilmektedir. Milletlerarası Demir ve Çelik Enstitüsünün bu tahminine göre 1973 yılında 1972 yılına nazaran % 10 bir artış meydana gelmiştir. Dünya için verilen bu rakkam ülkelere ve bölgelere göre ayrıldığında; A.B.D. de çelik tüketimi 150 milyon ton, 1972 yılına nazaran % 7 artış; Japonya 89 milyon ton, % 30 artış; Avrupa Ortak Pazarı 131 milyon ton, % 10 artış; Milletlerarası Demir ve Çelik Enstitüsüne üye diğer ülkeler 90 milyon ton, % 11 artış; Comecon ülkeleri 174 milyon ton, % 6 artış; Çin Halk Cumhuriyeti dahil diğer ülkeler 59 milyon ton, % 4 artış. Milletlerarası Demir ve Çelik Enstitüsünün 1974 yılı çelik tüketim tahmini 721 mHyon tondur. Bu değer 1973 yılına nazaran % 4 lük bir artış ifade etmektedir.

- # Federal Almanya'da Rheinischen Braunkohlen A.G madencilik şirketi günlük kapasitesi 100.000 m³ olan yeni bir döner kepçeli ekskavatörü hizmete almıştır. Döner kepçeli ekskavatör Düsseldorf'un güney-batısındaki Frimmerşdorf linyit açık işletmesinde çalışmaya başlamıştır. Bu dev ekskavatör Krupp, Orensstein und Koppel ve Siemens şirketlerinin teşekkül ettirdikleri bir konsorsiyum tarafından inşa olunmuştur. Yeni ekskavatör açık işletmenin 3 üncü basamağında çalışmakta ve dekapaj nakli için tesis olunmuş olan demiryoluna örtüyük

aktarmaktadır. Gelecek yıl içinde ekskavatör 6 inci basamağa çıkacak ve burada bant konveyörler ile birlikte çalışacaktır. Ekskavatörün yıllık kapasitesi 18 — 20 mHyon m³ arasındadır.

1972 yılında Federal Almanyada linyit primer enerjinin % 18 m teşkil etmiştir. Aynı yıl içinde Rheinbraun şirketi altı açık işletmeden 95 mHyon ton kömür ve 215 milyon m³ dekapaj yapmıştır. Bu çok büyük miktarda malzeme 26 adet dev ekskavatör tarafından kazılmaktadır. Yeni hizmete giren 100.000 m³/gün kapasiteli döner kepçeli ekskavatör, şirketin aynı kapasitedeki 9 uncu makinasıdır. (Şirketin Fortuna - Garsdorf linyit açık işletmesinde kullanılmak üzere iki adet 200.000 mVgün kapasiteli döner kepçeli ekskavatörün siparişi verilmiştir.

- 0 Sovyetler Birliğinin Ukrayna Bölgesinde yıllık kapasitesi 6.000.000 ton olan bir peletleme tesisi kurulmaktadır. Tesisin inşası 35 mHyon dolarlık bir mukavele ile Allis - Chalmers Corp. firmasına verilmiştir. Bir Amerikan şirketi olan Allis — Chalmers Corp. firmasının geliştirdiği «Grate — Kılın» sistemine göre kurulacak tesisin günlük kapasitesi 18180 tondur. Tesis için gerekli ekipman, teknik hizmet ve yedek parça A.B.D. den temin edilecektir. Geliştirilen yeni sistemin yüksek fırın kapasitesini arttırdığı ifade edilmektedir. Bu proses de fırına şarj edilmesi gereken kireç taşının miktarında bir azalma olmakta ve fırın hacmi arttığı için kapasite yükselmektedir.

<•) İran'ın Ahvaz Bölgesinde metalize demir cevheri pelet üretecek yıllık kapasitesi 1.2 milyon ton olan bir tesis kurulacaktır. Bu tesis metalize demir cevheri pelet imal eden dünyanın en büyük tesisi olacaktır. Tesis Batı Almanya şirketi tarafından inşa olunacaktır. Üretim 1975 yılı ortalarında başlayacağı tahmin edilmektedir.

- f> Comecon üyesi olan ülkeler, demir - dışı metallerin ve metal artıklarının işlenmesi konusunda bir teknik konsey kurmuşlardır. Bu konseye Bulgaristan, Çekoslovakya, Doğu Almanya, Macaristan, Polonya, Romanya ve Sovyetler Birliği üye bulunmaktadır. Yugoslavya konseye göz-

topluluğun demir-dışı metal üretim ve tüketimlerini inceleyecek olan konsey topluluk içinde bir görev taksimi yaparak hangi demir — dışı metal üretiminin hangi ülke tarafından karşılanacağını saptıyacaktır. Bu şekilde ekonomik olmayan ünitelerin yerine ekonomik işletmelerin kurulacağı ifade edilmektedir.

Comecon üyesi olan ülkeler, demir — dışı metallerin ve metal artıklarının işlenmesi konusunda bir teknik konsey kurmuşlardır. Bu konseye Bulgaristan, Çekoslovakya, Doğu Almanya, Macaristan, Polonya, Romanya ve Sovyetler Birliği üye bulunmaktadır. Yugoslavya konseye gözlemci olarak katılmaktadır, üye ülkelerin ve topluluğun demir-dışı metal üretim ve tüketimlerini inceleyecek olan konsey, topluluk içinde bir görev taksimi yaparak hangi demir - dışı metal üretiminin hangi ülke tarafından karşılanacağını saptıyacaktır. Bu şekilde ekonomik olmayan ünitelerin yerine ekonomik işletmelerin kurulacağı ifade edilmektedir.

A.B.D. de Systems Control Inc. firması yeni bir açık işletme bilgisayar programı geliştirilmiştir. Kısa olarak ORE (Optimum Resource Extraction) adı ile anılan bu bilgisayar programı yatırımdan elde edilecek iç verimliliği maksimize edecek şekilde açık işletmenin optimal dizaynını ve termin planını vermektedir. System Control Inc. firması, ORE bilgisayar programını bütün madencilik şirketlerine bir lisans anlaşması ile devretmekte veya bu hizmeti kendisi yaparak gerekli raporları hazırlamaktadır. Açık işletme dizaynına tesir eden ekonomik parametreler, topografik konturlar, jeolojik bilgiler ve sondaj neticeleri gibi bilgiler veri olarak verildiğinde program cevher yatağının bir matematiksel modelini çıkarmaktadır. Bu matematiksel modelden optimal açık işletme sınırları bilgisayar vasıtasıyla elde edilmektedir. Elde olunan ürünün satış fiyatı, ana girdilerin fiyatlarını, üretim planı ile ilgili tahditler ve faiz haddi veri olarak verildiğinde, aynı modelden faydalanarak bilgisayar üretim termin planını vermektedir. Bu termin planı alternatif üretim hedeflerini de vermektedir. Her üretim hedefi ve termin için program aşağıda belirtilen hususları analiz etmektedir :

- Belli zaman aralıklarında ocağın şekli ve konturları.
- Basamak planları, hangi basamağın ne zaman istihsal olunacağı.
- Basamakların üretimi halinde kaldırılacak dekapaj miktarları.

— Her zaman aralığında indirgenmiş nakit akımı ve projenin iç verimlilik oranı.

— Kümülatif nakit akımı.

— Hassasiyet analizi. Çeşitli tahditlerdeki ve verilerdeki değişimlere göre nakit akımının ve iç verimliliğin etkilenme derecesi.

% Penimin başkenti Limada 1974 Kasım 3 — 12 tarihleri arasında VIII inci Milletlerarası Madencilik Kongresi tertip edilmiştir. Bu kongre ile birlikte aynı tarihte Dünya Madencilik Fuarı — TECNOMIN 74 tertip edilmiştir. 1958 yılından bu güne kadar ilk defa bir Milletlerarası Madencilik Kongresi Avrupa dışında tertip olunmaktadır. Dünya Madencilik Fuarının ana teması 2000 yılına kadar madencilikteki muhtemel gelişmeler olacaktır. Pasifik Milletlerarası Ticaret Fuarının bulunduğu yerde teşhir olunacak olan madencilik makina ve teçhizatı için 23 yabancı ülkeye sabit pavilyon tahsis edilmiştir.

A.B.D. de üretilen toplam elektrik enerjisinin % 5 i nükleer santrallerden elde edilmektedir. 30.Haziran.1973 tarihi itibarıyla A.B.D. de 36 adet nükleer santral bulunmakta idi ve bu santrallerin toplam kapasitesi 21,117 MW dı. Halihazırda A.B.D. de 55 adet nükleer santral (50,119 MW) inşaat halinde ve 82 reaktör (89,541 MW) siparişe bağlanmış durumdadır.

A.B.D. Senatosu 1974 yılı bütçesinde kömür konusunda araştırmalar için 95 milyon dolar tahsisat ayırmıştır. Bu araştırma için tahsis olunan miktarın büyük bir kısmı kömürün sıvılaştırılması konusunda yapılacak olan teknik araştırmalara sarf olunacaktır. Ayrıca Amerikan Maden Dairesine, madencilik teknolojisinin geliştirilmesi ile ilgili olarak ek 7 milyon dolar verilmiştir.

0 S.S.C.B. ve A.B.D. arasında yapılan bir anlaşma ile kömür ile çalışan magnetoMdrodinamik (MHO) elektrik santralleri konusunda iki ülke, teknik araştırma ve mühendislik çalışmalarında işbirliği yapacaklardır. Direkt olarak kömürden elektrik üreten bu tip santrallerin verimin çok yüksek olduğu ifade edilmektedir. Sovyetler Birliği MHD elektrik santralleri ile ilgili olarak Moskova yakınlarında bir pilot — tesis kurmuştur. Pilot - tesis çalışmalarının oldukça ilerlediği ve yakın bir tarihte 25 MW kapasiteli bir MHD tesisi kurulacağı ifade edilmektedir. MHD tesisi konusunda varılan bu anlaşmayı, Amerika adına Kömür Araştırma Kurumu direktörü Dr. George Hill, S.S.C.B. adına, Yüksek Temperaturlerde Teknik Araştırma Teşkilâtı direktörü ve Rus Bilim Akademisi üyesi Dr. Aleksandr Y. Sheindlin imzalamışlardır.

Finlandiya, Bulgaristan ve Romanya hükümetlerinin Siliye 40 milyon dolarlık bfr kredi açmak için görüşmelerde buldukları bildirilmektedir. Bu kredi ile devlete ait bir bakır izabe tesisinin tevsi yapılacaktır. Projede 650 ton/gün kapasiteli tesisin 1976 yılında 1200 ton/gün kapasitesini çıkarılması öngörülmektedir. Ancak Silide meydana gelen politik değişimin bu projeyi etkiliyeceği tahmin edilmektedir.

Kanada Maden Kaynakları Bakanı Kim Thorson, hükümetin ve federal hükümetlerin birlikte hazırladıkları «Kanadanın Maden Politikası» başlıklı bir planın yürürlüğe girdiğini ilan etmiştir. Bu planın yer aldığı dokümanda Kanadanın maden politikasının hedefleri ve esasları belirtilmektedir. Kanadanın maden politikası «ülkenin tabii kaynaklarından günümüzde ve gelecekte optimum fayda sağlama» hedefine göre tesbit edildiği belirtilmektedir, üç ana kategoride sınıflandırılan hedefler özet olarak aşağıdaki esasları getirmektedir :

- Maden endüstrisinin gelişmesi sosyal ihtiyaçlara göre tesbit edilmektedir.
- Maden endüstrisinin gelişmesi çevre sağlığına ve tabiatın tahribatına minimum ölçüde etkide bulunmalıdır.
- Elverişli maden sektörleri teşvik edilmelidir.
- Milli ve bölgesel kalkınmada maden endüstrisinin katkısı artırılmalıdır.
- Minerallere olan milli ihtiyaç ve talepler ülke kaynaklarından sağlanmalıdır.
- ülkenin ihraç ettiği madenlerden elde edilen geliri maksimize etmelidir.
- Dünya maden endüstrisinin gelişmesi ve minerallerin pazarlanması konularında aktif faaliyetler gösterilmelidir.

- Ülke çapında maden endüstrisi ile ilgili yapılacak kararlarda karar verme tekniği geliştirilmelidir.
- İşsizliğin bulunduğu kesimlerde maden endüstrisi teşvik edilmelidir.
- Büyük potansiyel ifade eden sahalara ağırlık verilmelidir.
- Hükümetin çeşitli kademeleri ile maden, işletmecileri ve çeşitli birlikler arasındaki haberleşme ve işbirliği artırılmalıdır.
- Yetenekli, faal kişilerin ve müteşebbislerin düşüncelerine ağırlık verilmelidir.
- Maden endüstrisindeki mesleki hastalıklar, ve rahatın halli için daha fazla gayret gösterilmelidir.

O Çeşitli ülkelere ait 1972 — 1980 döneminde U₃O₈ talep tahmini aşağıda verilmiştir. Bu tahminde doğu bloku ülkeleri yer almamaktadır.

Tahmini U₃O₈ Talep MRctan (1972-1980), short ton

Ülke	T a l e p		
	1972	1975	1980
Fransa	700	1,500	2,800
Almanya	1,800	3,000	4,500
İspanya	255	1,000	2,000
İtalya	150	500	1,700
İsveç	1,200	1,000	1,800
İngiltere	2,750	4,300	5,000
Diğer Avrupa ülkeleri	505	1,630	3,515
Japonya	1,775	4,400	8,000
A.B.D.	9,350	18,000	33,600
Diğer	545	1,670	5,085
Toplam	19,000	37,000	68,000.

Kaynak : Mining Annual Review

0 S.S.C.B. nin 1968-1971 döneminde çeşitli mineral ve fosil yakıtlarının tahmini üretimleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. (Kaynak : Mining Annual Review)

Örfin	(1000 ton)			
	1968	1969	1970	1971
Alüminyum, Cevher ve konsantre	4,100	4,200	4,300	4,500
Alüminyum; metal, primer	1,000	1,050	1,100	1,180
Krom cevheri; % 30-56 Cr ₂ O ₅	1,650	1,700	1,750	1,800
Altın; (1000 ounce)	5,900	6,250	6,500	6,700
Pik demir ve ferroalloylar	78,788	81,629	85,927	89,300
Çelik	106,531	110,315	115,873	121,000
Cıva; metal, sekonder dahil (76 lb şişe)	46,000	47,000	48,000	50,000
Bakır; Blister : Primer	520	650	570	620
Sekonder	135	140	140	140
NonimtaJler				
Asbest	820	960	1,065	1,150
Barit	260	280	285	300
Çimento	87,512	89,800	95,200	100,300
Foeil Yakıtlar				
Linyit - (tüvenan)	138,299	140,486	150,000	155,000
Taşkömür : (tüvenan)				
Koklaşan	154,498	161,448	165,000	169,000
Antrasit	76,896	76,624	79,000	81,000
Diğerleri	224,277	229,044	230,000	236,000
Ham Petrol	309,150	328,299	349,000	372,000
Elektrik Enerjisi (10 ⁹ KWh)	638	689	741	800

Yunanistan'ın 1972 — 1976 döneminde, «Elektrik Devlet Kuruluşu; DEH» aracılığıyla, elektrik enerjisi için yapacağı yatırımın 1,200 milyon dolar mertebesinde olacağı tahmin edilmektedir. Yunanistanın önemli linyit yataklarından Ptolemais'den yapacağı üretimle 1975 yılı sonunda 670 MW'lık bir potansiyel tesis olacağı bildirilmektedir. 1971 yılı sonunda Yunanistanda tesis olunan toplam güç 2,667 MW idi, bu değer 1976 yılı sonunda 4,677 MW değerine ulaşması planlanmıştır.

İngilterede bir imalatçı firma dünyanın en küçük doğru akım motoru olduğu öne sürülen bir motorun yapımına başlamıştır. Motorun uzunluğu 12 mm, çapı 12 mm ve ağırlığı 8 gr. dir. Çıkış gücünün 0,32 W, verimin % 60, yol alma geriliminin 100 mV olduğu bildirilmektedir. Bu küçük motorun uygulama alanları olarak araçların göstergelerini çevirmek, potansiyometre-

lerin çevrilmesi, küçük teyplere güç vermek düşünülmektedir.

Çeşitli ülkelerin 1985 yılına kadar kurmayı plânladıkları nükleer santraller aşağıda gösterilmiştir.

Ülke	Nükleer kapasite, 1985 (GWe)*
Japonya	52
Batı Almanya	35
İngiltere	33
Fransa	23
İsveç	16
Kanada	13
İspanya	13
İtalya	12
Diğerleri	73
TOPLAM	270

* Bir GWe = 1.000 MWe = 10⁹ Kw»

Avrupanin en önemli kömür üretici ülkeleri olan Batı Almanya, İngiltere, Fransa, Belçika ve Polonyanın yeraltı kömür madenciliğinde işçilik produktivitesini önemli ölçüde arttırdıkları görülmektedir. 20.Aralık.1973 sayılı «Glückauf» dergisinde yer alan rakamlar aşağıda verilmiştir :

ülke	işçilik produktivitesi - yeraltı (ton/adam · vardiya)		
	1957	1972	Artış %
Batı Almanya	1,658	4,250	156
İngiltere	1,733	3,381	95
Fransa	1,682	2,709	61
Belçika	1,253	2,638	111
Polonya	1,619	2,800*	73

* tahmini

Polonyanın. 1975 yılında 167 milyon ton taşkömürü istihsal etmesi planlanmıştır. **1973 yılında** Polonyanın kömür istihsalinin **156 milyon ton** olması beklenmektedir. **1972 yılı** üretimi **150,7** milyon tondur. **1971 yılında** mekanize ocaklardan istihsal olunan taşkömürü toplam üretimi % 85 olmasına karşılık **1975 yılında** bu oran % 94 değerine ulaşması beklenmektedir. 1972 yılında 32,6 milyon ton kömür ihraç eden Polonya'nın **1973 yılında 37,5 milyon ton** taşkömürü ihraç ettiği tahmin edilmektedir. Polonyanın taşkömürünün en önemli ithalatçıları Sovyetler Birliği, Avrupa Ekonomik Topluluğu, İskandinav ülkeleri ve Japonya'dır.